

Příloha k protokolu o SZZ č.
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích**
Filozofická fakulta
Ústav bohemistiky

Jméno: **Bc. Zuzana FRANCOVÁ**

Datum odevzdání posudku: **29. 8. 2016**

Obor: **Bohemistika navazující**
Vedoucí diplomové práce:
PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

PŘÍJMENÍ V SOKOLOVĚ

téma

Diplomová práce Zuzany Francové je rozsáhlou (bez příloh 174 stran) antroponomastickou sondou. Autorka se v ní zabývá pouze nejfrekventovanějšími příjmeními města Sokolov. Výběr přibližně 6000 jmen z celkových 8570 je však dostatečně reprezentativní. Přestože Francová od počátku musela čelit komunikačním nesnázím na úradech (viz metodologická kapitola), dokázala sebrat cenný současný materiál. Vzhledem k tomu, že město Falkenau / Falknov / Sokolov po poválečném transferu původních německých obyvatel bylo znovu dosídleno zjevně nejen českým obyvatelstvem, jsou zdejší podoby příjmení velmi pestré. Kromě jmen českých či počeštěných se vyskytují i antroponyma původu polského, slovenského, maďarského, a to také v nářečních tvarech. Ilustrativně si autorka ve své práci všímá i ojedinělých případů exotických.

Ke cti autorky lze dodat, že sokolovská rodačka zpracovala historii svého města velmi citlivě, o čemž svědčí použitý termín „transfer“ (na rozdíl od „odsunu“ a „vysídlení“) a také hodnocení pozitiv spjatých s důlní činností a následnou rekultivací krajiny. Francová se tak snaží unikat dobové tendenci. Věcný přístup je patrný rovněž v analytické části jazykové, v níž Francová vychází z tradiční onomastické literatury (Šrámek, Moldanová, Knapová). Kladem práce a určitým *novem* práce je řazení příjmení na základě slootovorného rozboru, a ne podle klíče etymologického, jak to bylo v dosavadních pracích obvyklé. Jistě lze autorce vytknout drobné nedostatky (např. motivace příjmení adjektivního původu), jedná se ale o marginální lapsy, které celkovou hodnotu práce nijak nesnižují.

Autorka v „Závěru“ konstatuje, že nejčastějšími jmény ve městě Sokolov jsou *Novák / Nováková, Černý / Černá, Svoboda / Svobodová* atd. Na rozdíl od nejfrekventovanějších jmen v ČR se zde však jako velmi častá vyskytují i jména *Klempár / Klempárová, Malá* či *Čonka* nebo *Sivák*. Z hlediska slootovorného jsou podle ní nejproduktivnější skupinou v Sokolově příjmení vytvořená z křestních jmen. Jména derivovaná ze substantiv jsou odvozována příponami: *-ák, -áč, -áček, -ík, a -ek*. Autorka ve své finální syntéze také dokládá, že jména odvozená od rostlin mají zdrobnělou podobu (*Hložek, Borovička*). Z předchozího krátkého výčtu je patrné, že autorčin výklad se vyznačuje nejen precizností, ale také samostatným přístupem.

V rozsáhlé práci se zřídka objevují pravopisné chyby (interpunkce u přístavku *Ph.D.* – s. 3), tzv. překlepy (*Počešťujícími příponami, která ...* – s. 167), stylistické nedostatky (např. *Nedalo se pracovat ani s informacemi ...* – s. 10) či vágní vyjadřování (*Přesto jistě o něčem vypovídá fakt, že ...* – s. 58). Spíše lze najít pasáže svědčící o autorčině důvtipu (např. na s. 100): *Úsměvným faktem na závěr kapitoly budiž to, že se v desubstantivních příjmeních*

obyvatel města Sokolov skrývají hned tři podoby apelativa lakomec, a to ve jménech Stuchlíková, Škába a Škrdlant.

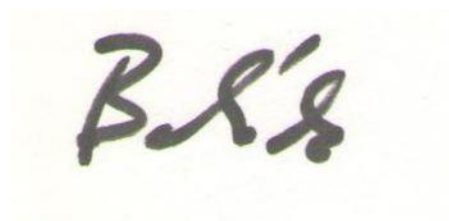
K obhajobě předkládám několik dotazů:

Mohl být prostředníkem zčeštění německých jmen již hláskoslovný jev spjatý s německým dialektem? Lze v daných případech určit konkrétní dialekt, např. původní německé nářečí přítomné dříve ve městě *Falkenau / Falknov / Sokolov*? Kolik Němců zde mohlo po válce zůstat?

Lze některá příjmení označit jako romská? Šlo by tuto skupinu exaktně definovat?

Vzhledem k tomu, že text Zuzany Francové představuje výjimečnou onomastickou sondu, která více než splňuje nároky kladené na diplomovou práci, rád ji **doporučuji** k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

.....
podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 29. srpna 2016

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte